

В о л г а р
HIREK

A magyarországi bolgárok kétnyelvű havilapja

2007. március

Цена 150 форинта • Ár: 150 Ft

2501
ORSZÁGOS IDEGENNYELV
BUDAPEST

Български В Е С Т И

Вестник на българите в Унгария

Национален празник

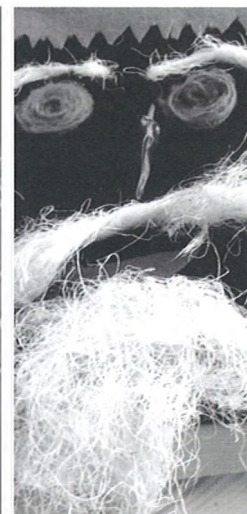
Nemzeti ünnep

В Б Р О Я
ч е т е т е

Избори 2007

Интервю
с посланик Димитър
Икономов

Новини от
самоуправления
в провинцията

Единни и занаяред

На 4 март се състояха малцинствените избори за регионални (областни, столични и републикански) самоуправления.

На изборите за републиканско и областно самоуправление, както се очакваше, 100% от мандатите бяха спечелени от Дружеството на българите в Унгария (ДБУ), като единствена организация, която излъчи своя избирателна листа. Този успех, както неведнъж сме писали в нашия вестник, бе предшестван от продължително съгласуване с всички български организации, общности и малцинствени представители. Историческото минало на ДБУ и създадените от самоуправленията ценности през последните четири години са залог, че всеки, който искрено желае да посвети творческата си енергия на делото на българската общност, на нейната култура и идентичност, е намерил своето място сред нас. Знак и резултат от това бяха и издигнатите от ДБУ листи за републиканско, столично и областно самоуправление. Подобно на немското и словенското малцинство, ние, българите, също излязохме на изборите обединени (на републиканско и столично ниво), излъчи-

вайки единни листи, с което избягнахме излишното противопоставяне и противоречия. Изборните резултати потвърдиха правотата ни, тъй като от 189 електора 179 подадоха своя глас за републиканската листа на ДБУ.

Изборите за Столично самоуправление, на които своя листа представи и Български културен Форум (БКФ), бяха изключение в това отношение. С набраните 10 и половина мандата, с които прекрачи 10%-вия праг, БКФ получи правото да създаде собствена листа. Фактът, че БКФ участва в изборите и излъчи своя листа, сам по себе си, е приемлив и демократичен, но начинът, по който бяха привлечени кандидатите и съставена листата, както и тонът на издадения преди изборите и разпратен до всеки един от вас вестник на БКФ, са определено некоректни и много неетични. БКФ издигна или “примами” в стоята столична листа малцинствени представители, които на местните избори спечелиха мандат с името на ДБУ. Подобно поведение, по наше мнение, разклаща основни етични и морални норми и в същото време окачествява и лицата, приели подобна кандидатура. Със ста-

тиите и интервютата, публикувани в издадения преди изборите вестник, БКФ се опита да зарази общността ни със страстите и противоречията на голямата политика, да клевети ДБУ и неговата дейност, и – бълнувайки за заговорничество – да представи в отрицателна светлина извършената досега работа и единството ни.

Необяснимо е, защо след 4 години БКФ се завърна по такъв начин в публичното пространство. По страниците на “Български вестник” никога никой – отделно лице или организация – не е нападал и не е окачествявал БКФ, неговата дейност и членовете му. За нас остава необяснимо, защо една организация, която по собствено определение се занимава изключително с културна дейност, прибегва към подобни неетични свади.

Избирателите гласуваха мъдро, по убеждение и по съвест, и решително отхвърлиха конфронтацията и свадата. В столицата ДБУ получи 87, БКФ 14 гласа. Както и през изминалите 4 години, така и в бъдеще ДБУ няма да участва в провокации и няма да дава терен за раздори в общността. Ето защо, вземайки предвид и изборните резултати, от

Továbbra is egységesen

Március 4-én lezajlottak a területi (megyei, fővárosi és országos) kisebbségi önkormányzati választások.

A megyei és országos választásokon, ahogy az előzetesen várható volt, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete (MBE) szerezte meg a mandátumok 100%-át, hiszen az egyetlen listát állító szervezet volt. Ezt a sikert, ahogy azt újságunk már megjelent számaiban is többször leírtuk, egy hosszú egyeztető munka előzte meg valamennyi bolgár szervezettel, közösséggel és képviselővel. Az MBE történelmi múltja és az önkormányzatok által az elmúlt 4 évben megteremtett értékeknek köszönhetően mindenki, aki őszintén alkotni és tenni akart a bolgár közösségért, annak kultúrájáért és identitásáért, megtalálta a helyét nálunk. Ennek jelképe és eredménye lett az MBE által állított országos, fővárosi és megyei

lista. Hasonlóan a német és szlovén kisebbséghez, mi bolgárok is az egységet képviseltük a választásokon (országos és megyei szinten) azzal, hogy egy listát állítottunk, és elkerültük a felesleges szembenállást és ellentéteket. A választási eredmények minket igazoltak, mert a szavazásra jogosult 189 elektorból 179-en járultak az urnákhoz, és adták le szavazatukat az MBE országos listájára.

Kivételt képezett a fővárosi bolgár önkormányzati választás, amelyen a Bolgár Kulturális Fórum (BKF) is listát állított, hiszen 10 és fél mandátumot szerezve elérte a listaállításához szükséges minimális 10%-os küszöböt. A BKF szerepe a választásokon, a fővárosi listaállítás ténye önmagában teljesen elfogadható és demokratikus, de a jelölt- és a listaállítás módja, valamint a választások előtt kiadott és Önökhöz eljuttatott BKF újság hangneme erősen kifogásolható és etikátlan. A BKF a fővárosi listájára a helyi választásokon az MBE jelölésével mandátumot szerzett képviselőket is állított, illetve „csábított át”; álláspontunk szerint alapvető etikai és

A Bolgár Országos Önkormányzat tagjai

Dr. Muszev Dimitrov Dancso, Andonov Alekszi Petrov, Bajcsev Borisz Iván, Bajcsev Encsev Péter, Belosinov Dragetta, Bonev Jordán, Canov Hrisztov Marin, Dr. Irinkov Dimiter Mihály, Hadzsikosztova Gabriella, Ivanov Emil, Jorgov Cvjatkó, Kalicov Vladimir, Karailiev Iván, Kirkov Konsztantinov Vladimir, Kusev Nikola, Major Ádámné, Miskolczi Dimitranka Dimitrova, Tanev Dimiter, Tütünkov-Hrisztov Jordán, Tyutyünkov Galin, Valcsev-Ivanov János, Varga Szimeon, Varga Zsanett, Varró Norbert, Vladova Ivanova Ivanka

A Pest Megyei Bolgár Önkormányzat tagjai

Varga Szimeon, Bajcsev Encsev Péter, Budai Beáta, Dr. Muszev Dimitrov Dancso, Ivanov Angel, Nagyné Ivanov Milka, Kirov Milán, Kusev Nikola, Vladova Ivanova Ivanka

A Fővárosi Bolgár Önkormányzat tagjai

Kalicov Vladimir (MBE), Tanev Dimiter (MBE), Karailiev Iván (MBE), Hadzsikosztova Gabriella (MBE), Kirkov Konsztantinov Vladimir (MBE), Tyutyunkov Mária (MBE), Varga Zsanett (MBE), Fráter Violeta Jotova (MBE) és Doncsev András (BKF).

името на българската общност се обръщаме към госпожа председателката и членовете на БКФ, както и към редакцията на едноименния вестник, като творческа интелигенция, за каквато се смятат, нека да творят, а не да рушат и да не сеят излишни раздори в общността, да не провокират ДБУ и да не бъдат съдници на останалите.

В заключение бихме желали да

благодарим на всички избиратели, че в отговор на всичко това, те гласуваха доверие на кандидатите на ДБУ и подкрепиха нашите цели, а с гласовете си допринесоха за създаването на Българското републиканско, Столично и Пещенско областно самоуправление и за по-нататъшната им работа.

От ръководството на ДБУ

erkölcsi normákat megrengetve, minősítve egyben a képviselőjelölteket is, akik azt elfogadták. A választások előtt kiadott újságban leírt cikkekkel és interjúkkal a BKF a nagypolitikából merített taktikázással és stílusban próbált indulatokat és ellentéteket szítani közösségünkön belül, rágalmazta az MBE-t és annak tevékenységét, összeesküvés-elméletet gyártva próbálta negatívumként beállítani a fent említett munkánkat és egységünket.

Érthetetlen, hogy az elmúlt 4 év után a BKF miért ilyen módon tért vissza a közéletbe. A Bolgár Hírek oldalain az elmúlt években soha senki és semelyik szervezet nem támadta, nem minősítette a BKF-et, annak tevékenységét és tagjait. Érthetetlen számunkra, hogy saját bevallása szerint egy kizárólag kulturális tevékenységet folytató szervezet miért folyamodik ilyen etikátlan acsarkodáshoz.

A választók bölcsen, meggyőződésük és lelkiismeretük szerint szavaztak és döntöttek, elutasították a konfrontációt és az acsarkodást. A fővárosban az MBE 87, a BKF 14 szava-

zatot kapott. Az MBE, ahogy az elmúlt 4 évben, úgy a továbbiakban sem fog provokációkban részt venni, nem fog teret adni a közösségen belüli széthúzásnak. Ezért a választási eredményeket is figyelembe véve a bolgár közösség nevében kérjük a BKF elnök asszonyát és tagjait, valamint a hasonló nevű kiadványuk szerkesztő bizottságát, hogy alkotó értelmiségiként, aminek mondják magukat, alkossanak, és ne romboljanak, ne szítsanak felesleges ellentéteket közösségünkben, ne provokálják az MBE-t és ne ítélkezzenek mások felett.

Végezetül szeretnénk megköszönni valamennyi választónak, hogy választ adva mindenre, bizalomban részesítették az MBE jelöltjeit és támogatták annak célkitűzéseit, valamint, hogy szavazatukkal hozzájárultak a Bolgár Országos, a Fővárosi és a Pest Megyei Önkormányzat megalakulásához és további munkájához.

az MBE vezetősége

Национален празник

На трети март в Българския културен дом бе отпразнуван националният празник на България и 129-тата годишнина от освобождението на българските земи и възстановяването на българската държава.

Тържеството бе почетено от извънредния и пълномощен посланик на Република България *Димитър Икономов*.

В своето поздравителното слово Николай Велков, заместник-председател на Дружеството на българите в Унгария, изтъкна, че Освобождението на България от турско робство е началото на завръщането на България в голямото европейско семейство, чиято повратна

точка е влизането на страната в Европейския съюз от 1 януари 2007 г. Младежката трупа на Малко театро изнесе рецитал, посветен на празника, сценично поставен от Габриела Хаджикостова и обогатен с видеопроекции и музика. Във втората част на концерта гастролираха гостите от България – вокално дуо Винели в състав Виолета Велчева, сопран, и Ателия Дечева, мецосопран, които изпълниха обработки на народни песни, пристигли изключително радушно от публиката. След програмата гостите на тържеството бяха поканени на чаша шампанско по случай националния празник.

През декември 2006 получи акредитивните си писма Димитър Икономов, извънреден и пълномощен посланик на Република България тук. Неговото пристигане за ръководител на българската мисия почти съвпада с членството на страната ни в Европейския съюз. Посланик Икономов нарича това «щастливо съвпадение», което до голяма степен определя и твърде широката палитра на неговата дейност. В навечерието на националния празник разговаряхме с посланика на България, който изрази изклю-

Мáрциус 3-án a Bolgár Művelődési Házban tartották meg Bulgária felszabadulásának 129. évfordulója és a bolgár állam helyreállítása tiszteletére rendezett ünnepséget.

A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Dimitar Ikonov, a Bolgár Köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

Nemzeti ünnep

Nikolaj Velkov, a Magyarországi Bolgárok Egyesületének alelnöke ünnepi beszéde után a Malko Teatro fiatalokból álló csoportja vetítéssel egybekötött zenés irodalmi műsort adott elő, amelyet Hadzsikosztova Gabriella rendezett. A program második felében pedig a Bulgáriából érkezett Vineli énekkettős által előadott népdalfeldolgozásokat hallgathatta meg a szép számban egybegyűlt közönség. A műsor után az egybegyűltek a Művelődési Ház előterében egy pohár pezsgővel koccintottak az ünnepre.

Büszkeséggel

Beszélgetés Dimitar Ikonovval,

Dimitar Ikonov nagykövet 2006 decemberében kapta meg megbízólevelet. Budapestre érkezése egybeesett Bulgária EU-csatlakozásával. A nagykövet ezt „szerencsés egybeesésnek” nevezi, ami nagy mértékben meghatározza tevékenységének igen skáláját is. Bulgária nemzeti ünnepének előestéjén beszélgettünk vele.

Melyek azok a területek, amelyeken Bulgáriának és Magyarországnak a legélénkebbek a kapcsolatai?

A kétoldalú kapcsolatokban mindent,

Българската общност в Унгария е гордост за мене

Разговор с извънредния и пълномощен посланик на Република България Димитър Икономов

чително топло отношение към българската общност.

Кои са областите, в които

Унгария и България имат най-оживени контакти?

Областите са много и са строго определени от договора за присъединяване на България към Европейския съюз, тъй като това е най-изчерпателната палитра от ангажменти, които поемаме. В двустранен план, всичко което представлява интерес за българската и унгарската страна трябва да бъде насърчено, да намери разбиране. Има и приоритети: например енергетиката, в която и България, и Унгария се намират в много сходна ситуация, изложени не само на предизвикателства, но и на карпизите на политическата и енергийната конюнктура в Европа и в света. Друга област, която представлява голям интерес, произтича от нашето членство в Северноатлантическия пакт. Важни са хуманните контакти, контактите между културните институции, познаването между регионите, развитието на преките отношения

между хора, селища, администрации, обмяна на културни продукти, които биха могли да допринесат за едно още по-голямо опознаване и сближаване на хората.

Не бих могъл да бъда напълно изчерпателен в своя отговор, времето ще покаже кои са местата, където трябва да концентрираме дейността си.

Освен професията, какво още ви свързва с Унгария?

Имах честта и удоволствието да завърша своето висше образование в Унгария през 1977 г. в едно много либерално и значително по своя статут учебно заведение като Будапещенския икономически институт. Впоследствие работих и пет години в Българското посолство в Будапеща. Тук прекарах своята младост, прекарах чудесни години, създадох много контакти. Унгария се превърна в моята втора родина.

Какво значение придавате на българската общност в Унгария?

Българската общност в Унгария е гордост за мене, тя е гордост и за

самата България. Когато в България се обсъждат въпроси за български общности зад граница, българската общност в Унгария – малка и малко парадоксално – заема едно значимо място като общност, която е улегнала, има традиции. Българската общност тук се ползва и от доброто отношение на унгарските власти, доказала е със своя труд, със своето присъствие и своето поведение на територията на Унгария, че е един градивен елемент за унгарското общество. Това е нещо много силно. Когато се срещам с унгарски официални или неофициални представители, спомена ли, че съм българин, аз чувствам, една симпатия, която е породена както от отношението към моята родина България, така и към хората, които вече в продължение на столетия живеят тук и обогатяват картината на унгарското общество, картината на унгарската култура, правят я много по-пълноценна и разнообразна. Това също е една от основните теми, върху които искам да се концентрирам в бъдещето.

tölt el a magyarországi bolgár közösség

a Bolgár Köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetével

ami érdeklődésre tart számot a bolgár és a magyar fél részére, ösztönözni kell. Természetesen vannak prioritások, például az energetika, amelyben Bulgária és Magyarország nagyon hasonló szituációban van. A másik terület, amit nagy érdeklődés övez, a két ország NATO-tagságával kapcsolatos. Fontosak a humán kapcsolatok is, a kulturális intézmények közötti kapcsolatok, a régiók közötti ismeretség, a kulturális termékek cseréje, ami hozzájárulhat ahhoz, hogy az emberek közelebbről megismerjék egymást.

A munkáján kívül mi köti még Magyarországhoz?

Abban a szerencsében volt részem, hogy 1977-ben Magyarországon szerezhettem diplomát a nagyon liberális és tekintélyes Budapesti Közgazdasági Egyetemen. Később öt évet dolgoztam a budapesti Bolgár Nagykövetségen.

Ön szerint milyen súlya van a magyarországi bolgár közösségnek?

A magyarországi bolgár közösség büszkeséggel tölt el, és Bulgária is büszke lehet rá. A bolgár kolónia, amelynek kiváló a viszonya a magyar intézményekkel, munkájával, jelenlétével és magatartásával is bebizonyította, hogy a magyar társadalom építő eleme. Ha hivatalos vagy nem hivatalos magyar képviselőkkel találkozom és megmondom, hogy bolgár vagyok, azonnal érzem a szimpátiát, amely egyrészt Bulgáriának, másrészt pedig azoknak a bolgár embereknek szól, akik évszázadok óta gazdagítják a magyar társadalom, képét, a magyar kultúra képét. Ez is az egyik téma, amelyre összpontosítani szeretnék a jövőben.

Бабинден

На 21 януари се състоя традиционното честване на Бабинден в българския културен дом. Бабата благослови новородените, мажейки с мед и масло личицата им и ги закичи с червен конец, който да ги предпазва от зло. В традиционния кулинарен конкурс броят на участниците беше рекорден. Журито в състав: Емилия Атанасова, директор на Българо-унгарското училище »Христо Ботев«, Лиана Узунова, ръководител на Търговската служба при Посолството, Димитранка Мишколци, председател на Българското самоуправление в Дебрецен и Жанет Варга, председател на българското самоуправление в XIII район на Будапеща, обяви наградите. Награди получиха: Димитранка Мишколци, Естер Новаков, Милка Христова, Моника Тютюнкова, Николина Нацкина, Румяна Иванова, Тая Ронаи.

Фолклорна група Зорница представи българските практики обичаи около бабинден и бабуването.

Подарък за всички жени беше спектакълът на Малко театро »Българска приказка«.

Трифоновден

На 14 февруари е традиционния езически празник Трифон Зарезан, който българската общност отбелязва тържествено всяка година със зарязване на лозата и избор на цар. В събота на 10 февруари се състоя

Bábanap

Január 21-én került sor a hagyományos bábanapra a Bolgár Művelődési Házban. A bába megáldotta az újszülötteket, mézet és vaját kenve az arcukra és piros fonalat téve rájuk, amely megóvja őket a rossztól, a lányoknak hosszú haját, a fiúknak szakállt és bajuszt hoz. A tradicionális főzőversenyre rekordnevezés született. A zsűri (Emilia Atanaszova, a Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnázium igazgatója, Liana Uzunova a Bolgár Nagykövetség Kereskedelmi Hivatalának vezetője, Miskolczi Dimitranka, a Debreceni Bolgár Kisebbségi

Önkormányzat elnöke és Varga Zsannett, a XIII. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat elnöke) kiosztotta a díjakat a legfinomabbnak ítélt ételekért. A nyertesek: Hrisztova Milka, Ivanova Rumjana, Miskolczi Dimitranka, Nackina Nikolina, Novakov Eszter, Rónai Tánya, Tyutyunkov Mónika.

A Zornica Hagyományőrző Csoport a bábanaphoz és a bába tevékenységéhez kapcsolódó népi fortélyokat mutatta be, majd a Malko Teatro Bolgár rege című előadását tekinthették meg az egybegyűltek.

Szőlőmetsző Trifon

A bolgár közösség február 10-én tartotta meg Szőlőmetsző Trifon ünnepét a hagyományos szőlőmetszéssel és a cár megválasztásával. Sztefan atya a templomban elmondott ima után a templom udvarán szentelt vízzel megáldotta a szép számban egybegyűltek, akik ezt követően átmentek a Bolgár Művelődési Házba, ahol táblabajnokság és filmvetítés volt. Az idei évben a táblabajnokság győztese Muzsev Dimiter lett, a további dobogós helyeken Milanov Alekszandar és Szőke Pál osztozott.

Българските самоуправления се представят

Сигетхалом

Българското самоуправление се представи на 24 февруари в Дома за отпих и култура в Сигетхалом. Пред многобройните посетители програма извесоха танцов състав Янтра, Цанка Маринова и Павлин Славчев. След програмата членовете на танцовия състав показаха стъпки от българските танци и тържеството завърши с общо хоро.

Ерд

Българското самоуправление в Ерд ще се представи за пръв път на 31 март, събота от 19.00, в Градския културен дом »Гюла Сепеш« (Erd, Also utca 9.) на организираната съвместно с другите малцинствени-те самоуправления Балканска вечер. В програмата ще участват български, гръцки, хърватски и сръбски оркестри и танцови състави.

тържеството, което започна с православен молебен, а след него отец Стефан обилно поръси със светена вода събралото се множество. От църковния двор хората се отправиха към Българския културен дом, където си проведе турнир по табла и бяха прожектирани български филми. Първенци в тазгодишния турнир са Димитър Мусев (I място), Александър Миланов и Пал Съоке.

Новини от XVIII район

Членовете на Българското малцинствено самоуправление в XVIII район гласуваха първи от 11 малцинства в района на 4 март и още в 7 ч. сутринта се явиха пред изборителните урни. Членовете на самоуправлението бяха посрещнати от

ръководителката на изборителната секция д-р Жужана Балог Ердъош. Председателят на самоуправлението по българска традиция подари мартеници на членовете на изборителната комисия.

Hírek a XVIII. kerületből

A XVIII. kerületi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat tagjai a kerületben működő 11 kisebbségi önkormányzat közül elsőként, március 4-én reggel 7 órakor együtt jelentkeztek szavazásra. Az önkormányzat tagjait a helyi választási iroda vezetője, Erdősné dr. Balogh Zsuzsanna fogadta. Az önkormányzat elnöke a bolgár hagyományoknak megfelelően martenicával ajándékozta meg a Választási Bizottság tagjait.

Canov Marin

a XVIII. ker. Bolgár Önkormányzat elnöke

Bemutakoznak az új bolgár kisebbségi önkormányzatok

Szigethalom

A Szigethalmi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat február 24-én a Szigethalmi Szabadidőközpontban tartotta meg a bemutatkozó rendezvényét. A szép számmal összegyűlt érdeklődők jó hangulatáról a Jantra Néptáncgyűttes, valamint Canka Marinova és Pavlin Szlavcsev gondoskodott. A műsor után a táncgyűttes tagjai megtanították a vendégeknek a bolgár körtánc alaplépéseit, így a rendezvény közös horóval zárult.

Érd

Az Érdi Bolgár Kisebbségi Önkormányzat több helyi kisebbségi önkormányzattal közösen Balkán Estet rendez 2007. március 31-én, szombaton 19.00 órakor a Szepes Gyula Városi Művelődési Házban (Érd, Alsó utca 9.). A helyi bolgár, görög, horvát és szerb kisebbség estjén a nemzetiségek zenekarai és táncsoportjai lépnek fel.

Новини от Дебрецен

По стар български обичай самоуправлението в Дебрецен отпразнува Коледа на 6 януари. Гостите бяха посрещнати с обредната песен »Ой, Коледо, мой, Коледо«, изпълнявана от оркестър »Джумбарлък«. Бе изнесена кратка програма от децата, които сурвакаха присъстващите за здраве и берекет. На празничната трапеза имаше постни коледни сарми, баницы с късмети, погача, варено жито, различни видове български салати, сушени и пресни плодове, чесън, сол, орехи и бутилка червено българско вино. Празникът мина задушевно, с песни и хора, по думите на най-възрастната българка в Дебрецен Николинка Стамболиева, »като в едно голямо семейство«.

Димитранка Мишколци

На 11 февруари в Дебрецен беше открита изложба на големия български карикатурист Генчо Симеонов. Организатори са Консерваторията на Дебреценския университет, Българският културен институт в Будапеща и самоуправлението на българското малцинство в Дебрецен. А Инициатор на тази изложба е унгарският карикатурист Атила Чат, който преди 40 години е бил очарован от майсторството на българския си колега и до днес е запазил почитта си към него.

На 2 март българи и унгарци в Дебрецен отбелязаха Деня на Освобождението на България от османска власт и Баба Марта – най-завладяващия от самобитните български народни празници. Организатор на тържеството беше самоуправлението на българите в Дебрецен. Децата от българското съботно училище поздравиха гостите с песни и стихотворения за празниците.

Живка Колева-Златева

Hírek Debrecenből

A Debreceni Bolgár Önkormányzat régi bolgár szokás szerint január 6. tartotta a karácsonyi ünnepségét. A vendégeket a Dzsumberlak együttes fogadta egy karácsonyi népdallal, és egész este ők gondoskodtak a jó hangulatról. A gyerekek egy rövid műsort adtak elő, majd a vendégek megkóstolhatták a hagyományos bolgár karácsonyi ételeket. Az est nagyon jó hangulatban telt, a legidősebb debreceni bolgár, Nikolinka Sztambolieva szavai szerint „mint egy nagy családban”.

Dimitranka Miskolczi

Február 11-én nyílt meg Debrecenben a híres bolgár karikaturista, Gencso Szimeonov kiállítása. A kiállítást a Debreceni Tudományegyetem Konzervatóriuma, a budapesti Bolgár Kulturális Intézet és a Debreceni Bolgár Kisebbségi Önkormányzat közösen szervezte meg Csáth Attila magyar kari-

katurista kezdeményezésére, aki 40 évvel ezelőtt lebilincseltek bolgár kollégájának alkotásai, és azóta is nagyon tiszteli őt.

Március 2-án a bolgárok és a magyarok Debrecenben együtt ünnepelték meg Bulgária felszabadulását az oszmán uralom alól és a hagyományos tavaszköszöntő népi ünnepet a Debreceni Bolgár Kisebbségi Önkormányzat szervezésében. A szombati iskolába járó gyerekek rövid műsorral kedveskedtek a megjelenteknek.

Zsivka Koleva-Zlateva

Празник във Фелшьожолца

Трети март е национален празник на България и на всички българи, ден на освобождение от петстотинтековното турско робство – бе изтъкнато на тържеството, организирано от Българското самоуправление във Фелшьожолца. Тази година по случай националния празник в малкия град, намиращ се недалеч от Мишколц, бе открита филателна изложба. В изложбената зала в сградата на някогашния замък посетителите имаха възможност да разгледат колекцията на местния филателист Ференц Халас. Наред с картички от България, бяха изложени марки с етнографска и историческа тематика. Като илюстриран исторически кодекс изложбата проследява историята на България от далечната древност до космическата епоха. Българската филателна изложба в замъка Барцаи във Фелшьожолца ще бъде открита до 15 април т.г.

Ünnepség Felsőzsolcán

Március 3-a Bulgária és a bolgár nép nemzeti ünnepe, az ötszáz éven át tartó török rabság alóli felszabadulás ünnepe – hangzott el a Felsőzsolcai Bolgár Kisebbségi Önkormányzat ünnepi rendezvényén. A Miskolc melletti kisvárosban idén bélyegkiállítás nyílt nemzeti ünnepünk alkalmából. Az egykori kastélyépületben lévő kiállító teremben Halász Ferenc helyi bélyeggyűjtő tárlatát láthatja a közönség. A bélyegek feliratait Karamarinov Jordánka fordította. Halász Ferenc sok évtizede gyűjti már a bélyegeket. E mostani tárlaton bulgáriai képeslapok társaságában néprajzi, történelmi bélyegeket láthat a közönség. A tárlat egyfajta képes históriás könyvként tárja a közönség elé Bulgária történetét az őskortól az úrkorszakig. A bolgár bélyegekből nyílt kiállítás április 15-éig tekinthető meg a felsőzsolcai Bárczay-kastélyban.

е името на една от композициите на Теодосий Спасов, посветена на раждането на сина му: фраза, която изразява почудата ни пред нещо, което надхвърля очакванията ни и очаровани, изразяваме възхищението си по този простичък, но безпогрешен начин: туй то. Такъв беше концертът на Теодосий Спасов в Будапеща.

Триото на големия музикант (Теодосий Спасов – кавал, Румен Тосков – клавиши, Христо Йоцов – ударни инструменти) артистично завладя публиката с непосредствеността си, с добрия си професионализъм и прекрасна музика.

Кавалът – на който Теодосий е един от най-големите виртуози – е дървена, овчарска флейта с осем отвора за пръстите. Той е един от най-древните европейски инструменти с благороден тон и технически възможности. Теодосий Спасов е изградил своя уникален стил на свирене, като е съчетал фолклор с джаз, поп и класическа европейска музика. През 1995 списание »Нюз-уик« го нарежда между най-талантливите музиканти от Източна Европа. В рубриката »най-доброто от Изтока« е отбелязано: »Спасов създава нов музикален жанр.«

Почитателите на Теодосий Спасов могат да го чуят и на 13 май в Палатата на изкуствата, където той ще вземе участие в концерта, на който ще бъде представен новият диск на Беа Пайа, създаден заедно с Теодосий Спасов.

Teodoszj Szpaszov koncertje

A kavalvirtuóz koncertje megtöltötte a Bolgár Művelődési Házat. A nagy muzsikuss triója (Teodoszj Szpaszov – kaval, Rumen Toszkov – billentyűs hangszerek és Hriszto Jocov – ütőhangszerek) elvarázsolta a közönséget közvetlenségével, professzionalizmusával és csodálatos zenéjével.

A kaval egy fából készült nyolclyukú pásztorfuvola, az egyik legősibb európai hangszer gyönyörű hangzással és rengeteg technikai lehetőséggel. Teodoszj Szpaszov egyéni hangzásvilágot alakított ki, amelyben egyesíti a folklórt a dzsesszel, a poppal és a klasszikus európai zenével.

Teodoszj Szpaszovot legközelebb május 13-án hallhatják rajongói Budapesten, a Művészetek Palotájában, ahol Palya Beával mutatják be közös CD-jüket.

Лицата на България в Будапеща

17 февруари 2007

В сградата на Етнографския музей в Будапеща се състоя Ден на България. Тук парламентърите на българската култура представиха страната с целодневна програма под надслов »Лицата на България«. Както предразполага и мястото, основният акцент падна върху българския фолклор и традиционната култура, но имаше участие на туристически фирми, които организират пътувания до България, продажба на българска козметика, фотоизложба »България – страна на древни култури«, открита от доц. Валерия Фол, както и фотоси от България на фотографа Йордан Бебревски. Ендре Хегедюш (пиано) и Амарила Задори (цигулка), изпълниха произведения на Бела Барток и Панчо Владигеров, изградени върху елементи от българския фолклор.

Почитта към българския фолклор има традиции в Унгария още от времето на поета Ласло Наги, превел гениално стотици стихове от българската народна поезия. Ето защо не случайно редица известни музиканти и танцови състави се об-

ръщат към българската народна песен. Това е дало повод представянето на България в Унгария да се опре именно на тези влюбени в българския фолклор унгарски състави и изпълнители – като се започне от недотам уверените стъпки на учениците от средното училище в Карцаг и се стигне до отбелязващата през 2007-ма 25-тата си годишнина танцов състав »Мартеница«, тук бяха още »Балкан« от Бекешчаба, »Зорница« от Будапеща, както и демонстриращият най-добро професионално равнище десетгодишен състав »Янтра«. Гости от България бяха фолклорната група от читалището в Горни Богров и фирма »Елдород«, майсторът на народни инструменти Николай Христов, както и родонските изпълнители Любомир Петов и Стефан Янев. Връхна точка в програмата бе концертът на Николина Чакърдъкова и на Неврокопския ансамбъл, довела до възторг публиката, с изключителната си зрелищност и любов към България. Популярната изпълнителка проявява завидна енергия на сцената, с която покорява

присъстващите. Стилизирана хореография, бляскави костюми, много енергия, завладяваща артистичност и контакт с публиката са важни компоненти на спектакъла. Концертът надмина значително предварително определеното време, но въпреки това публиката се опита да задържи изпълнителите с възгласи гоше, още«. Николина Чакърдъкова и Неврокопският ансамбъл пристигнаха в Будапеща благодарение на новооснованата фондация »Възкресение«, чийто мотор е Асен Асенов. Музеят бе изпълнен с хора през целия ден и интерес към събитието проявиха и унгарските медии, напомняйки, че от 1 януари България е член на Европейския съюз.

Bulgária arcai Budapesten

2007. február 17.

A budapesti Néprajzi Múzeumban került megrendezésre a Bulgária Napja elnevezésű rendezvény. Az impozáns épületben a bolgár kultúra követői egész napos programmal mutatták be Bulgáriát. A fő hangsúly természetesen a bolgár folklóron és népi kultúrán volt, de képviselték magukat a turisztikai cégek, amelyek bulgáriai utazásokat szerveznek, árusítottak bolgár kozmetikai termékeket, volt fotókiállítás Bulgária – az ősi kultúrák országa címmel, amelyet Valeria Fol docens nyitott meg, valamint Bebrevszki Jordan bul-

gáriai fényképeit is megtekinthették az érdeklődők. Hegedűs Endre zongoraművész és Zádori Amarilla hegedűművész pedig Bartók Béla és Pancso Vladigerov műveit adták elő.

A bolgár folklór tiszteletének régi hagyományai vannak Magyarországon, sok ismert zenész és táncgyűttes fordul a bolgár népzene felé. Így nem véletlen, hogy Bulgária magyarországi bemutatkozása alkalmából is felléptek azok a magyar együttesek és előadók, akik szerelmesek a bolgár folklórhoz: a karcagi Gábor Áron Gimnázium Biljana

Táncscsoportja, a 2007-ben fennállásának 25. évfordulóját ünneplő Martenica Néptáncgyűttesi, a békéscsabai Balkán Néptáncgyűttes, a Zornica Hagymány-őrző Csoport, valamint a Jantra Néptáncgyűttes. A Bulgáriából érkezett vendégek között volt a Gorni Bogrovi kultúrház folklórcsoportja és az Eldorod cég, Nikolaj Hrisztov népihangszer-készítő mester, valamint Ljubomir Petov népdalénekes és Sztefan Janev dudás. A műsor csúcspontját Nikolina Csakardakova és a Nevrokopi Együttes koncertje jelentette.

»Кафе с автограф«

е най-новата проява от поредицата Литературно кафене, което събира своите почитатели всяка трета сряда от месеца в Българския културен дом. Представянето на книгата на Иван Кулеков »В трето лице«, издание на »Напкют«, превод Дьорд Сонди, бе направено от драматурга Акош Немет, а откъси от произведенията на писателя прочетоха Ева Шуберт и Габриела Хаджикостова. В края на добре посетената изява Ева Шуберт раздаде автограф на своите почитатели.

Няколко седмици преди това Иван Кулеков бе гост на Българския културен институт, където разговаряхме с него.

В името на дядо ми

Разговор с Иван Кулеков

Как бихте определили своя начин на писане?

Старая се да бъде различен всеки път. Смятам, че промяната е един от критериите, по който се оценява твореца. Ако той е в състояние да се променя, неговият дух е жив и се движи. Ако не се променя, това за мене значи, че съм загинал като творчески дух.

Каква е задачата на сатирика?

Външно погледнато сатирикът мо-

же да изглежда злобен и недоволен човек, който не знае какво иска. Това не е така. Сатирата не е резултат на злоба, тя е състрадание, което преминава през автора и излиза през призмата на сатирика.

Съществува сатира, защото няма покритие между идеал и реалност. Докато се разминават идеалът и реалността, някой ще пише сатира.

Чували ли сте друг път произведенията си да звучат на унгарски език?

За пръв път чувам мои текстове на унгарски език, но с Унгария съм свързан много дълбоко. Моят дядо, на когото съм кръстен, е бил тук дълги години градинар, газда. Не го познавам, защото съм се родил след като той е починал, но един от синовете му остана да живее в Будапеща. Докато чичо ми беше жив, идвах редовно.

Поради това, връщането ми в Будапеща в момента е много сантиментално и се радвам, че имам такъв повод. Някога дядо ми е продавал плодове и зеленчуци, аз продавам думи. Много ми се иска хората, които едно време са казвали: отиваме да купим домати при Кулеков, защото той произвежда добри зеленчуци, сега да си кажат, че моите думи са добри. В името на дядо ми, искам книгата ми да е приета добре.

Български В Е С Т И

Издание на Българското републиканско самоуправление, 1093 Будапеща, ул. Лоняи 41

Редакция

Андреа Гьенат (главен редактор),
Моника Тютюнкова,
Светла Кьосева
Отговорен издател
Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Фонда за национални и етнически малцинства в Унгария и на Българските самоуправления в XIII, XV, XVIII и XX район на Будапеща и във Фелъшожолца.

B o l g á r H I R E K

A Bolgár Országos Önkormányzat
(1093 Budapest, Lónyay u. 41)
kiadványa

Szerkesztőbizottság

Genát Andrea (főszerkesztő),
Kjószeva Szvetla, Tyutyunkov Mónika
Felelős kiadó
Muszev Dancso

Megjelenik a Magyarországi
Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért
Közalapítvány és a XIII.,
a XV., a XVIII., a XX. kerületi, és a
Felsőszolcai Bolgár Kisebbségi
Önkormányzat támogatásával.
ISSN 14163098
MS Mester Stúdió
Globe Print Nyomda

Kávé autogrammal

az Irodalmi Kávéház sorozat legújabb rendezvénye, amelyre minden hónap harmadik szerdáján kerül sor a Bolgár Művelődési Házban. Ivan Kulekov Szondi György fordításában és a Napkút Kiadó gondozásában megjelent Harmadik személyben című könyvéből Schubert Éva és Hadzsikostova Gabriella olvasott fel részleteket magyar és bolgár nyelven. Az est végén Schubert Éva színművésznő osztott autogramot a tisztelőinek. Néhány héttel korábban Ivan Kulekov a Bolgár Kulturális Intézet vendége volt, ott beszélgettünk vele.

Nagyapám emlékére – Beszélgetés Ivan Kulekovval

Korábban halotta már a saját műveit magyar nyelven megszólalni?

Most először hallom a saját alkotásaimat magyar nyelven, de Magyarországgal nagyon mély a kapcsolatam. A nagyapám, akinek a nevét viselem, hosszú évekig volt itt kertész, gazda. Nem ismertem őt, de az egyik fia Budapesten maradt, és amíg a nagybátyám élt, rendszeresen jártam hozzá. 1968-ban utaztam először külföldre, Budapestre. Magyarország nagyon nagy hatást tett rám azokban az időkben, amikor az ország és különösen Budapest nagyon-nagyon más volt, mint Bulgária.

Éppen ezért mostani budapesti látogatásom nagyon sok érzelmet kavart bennem, és nagyon örülök, hogy itt lehetek. A nagyapám egykor gyümölcsöt és zöldséget árult, és szavakat árulok. Nagyon szeretném, ha az emberek, akik hajdan azt mondták: Kulekovhoz megyünk vásárolni, mert ő jó zöldséget termeszt, most azt mondanák, hogy az én szavaim is jók. A nagyapám emlékére azt szeretném, ha a könyvemet jól fogadnák itt.

Прошката е любовта ни към

СИЛОАМ ЛЕВИТ

За нас, християните, прошката е спасителният път – от робството и греха до славата и Бога. Прошката е съгласието на съвестта и разума ни да станем съвършено нови, нравствени хора. Прошката е оня момент, в който осъзнаваме отговорността си за своето лично спасение, изповядвано ежедневно с думите от Господнята молитва: »...и прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си...«. Но колкото и да ни помага Бог, душевният ни мир и хармония във взаимоотношенията ни с ближните, зависят преди всичко от онова, което правим ние.

Ако след като сме направили тази гигантска крачка към Бога и сме простили, но не желаем да се променяме и да пренесем в Обегованата нравственост всичките си предишни страхове, обиди, алчност, гордост и ненавист, то ние пак ще бъдем роби на греха. Затова след

сблазните на ръждясалите ни навици и болката от раждащата се свобода, стои едно императивно условие, което Бог не желае да ни прости. Но щом ние не прощаваме и отхвърляме Неговата любов, то за нас място в царството Му няма. А и не е възможно да продължаваме да го следваме, докато и ние не бъдем простени. Но ако не позволяваме да ни простят всички, които знаем, че са съгрешили спрямо нас, значи не допускаме прошката до себе си. Затова никой няма и не може да има право дори да мисли, че принадлежи на Христа, докато в сърцето му тлее макар и следа от обида и нежелание да прости. И да не забравяме, че прощаването на враговете ни е съвършената и елементарна отличителна черта на християните – »Обичайте враговете си, благославяйте ония, които ви проклинат...« (Матей 5:44).

Би било подвеждащо и несериозно да се мисли, че прошката е плод на решителност. Защото да се прощава в момент на емоционален порив или сърдечно умиление е лесно и повърхностно. А и непочтително е да си вземеш прошката назад, защото прошката е изпитание и за тези, на които прощаваме. А ще бъдем и истински щастливи, ако действително за тях прошката се окаже само изпитание, а не присъда, следвана от признаци на мъчително разкаяние.

Желателно е да не бъдем нетърпеливо изискващи сигурност, че човека на когото сме простили вече не е такъв, какъвто е бил, защото промяната на която искрено се надяваме, може да продължи цял един живот, а поведението ни на недовърчиви в силата на прошката, да противоречи на всичко което ни учи Евангелието.

Изискването за прощаване не е ручейче, разделящо робството и свободата... То е огромно – като Червеното море, което старозаветните евреи преодоляват не със самоделно направени лодки. Водите му са се разтварят чрез Божията сила и

Сам Бог ги превежда през него. Но за да бъдем и ние водени за ръка от Бог, предстои ни да се приобщим към Неговото умение винаги да ни прощава.

Като творение на Бога ние сме генетично-предопределено предразположени да се усъвършенстваме, както е съвършен и нашият създател. Но в този кодиран стремеж – напред и нагоре, да не забравяме, че сме и слаби, и немощни, за което обаче Бог нито ни осъжда, нито обвинява. Затова, ако се простим без съжаление и сантименталности с робската си психология, ако за Божията, за всеопрощаваща любов отворим широко сърцата и душите си, и с всичката си осъзната нравствена отговорност Го приемем в себе си винаги, Той ще понесе с радост върху своя кръст цялата наша греховна, човешка същност.

Иисус Христос е простил на мъчителите Си с думите: гПрости им, Отче, защото те не знаят какво правят« (Лука, 23:34). Казвайки това Той ни прави съпричастни Нему: ако не простим подобно на Него, ние не сме способни да продължим по житейския си друм, където ни очаква сатаната с приказните си изкушения.

По този повод св. Григорий Нисийски казва нещо удивително: с изискването си към нас – да прощаваме, Бог ни казва, че е съгласен да се уподоби на нас, стига и ние да прощаваме така щедро и великодушно – като Него, без комерсиални пазарлъци.

Често грешим като мислим, че да простиш с като да забравиш – ще мине време, седмица-две, десет години, ще престане да боли и ще забравиш. Да забравиш не значи да простиш, защото прошката се ражда в мига, когато почувстваш парещата болка от отворената рана... Когато мога да кажа: »Добре, аз приемам този човек такъв, какъвто е, заедно с болката, която ми е причинил; и го приемам така, както Христос приема мен; и ще го нося като кръст, на който трябва да бъда раз-

Христа

пнат – за да оживее той, защото ед-ва на кръста аз да мога да кажа: »Прости му, Господи, защото той не знае какво прави...«

Винаги и само жертвата, чиято любов – в страдания и обиди не се е поколебала и е претърпяла мъченичество в Христа, единствено тя притежава божествената власт да измива греха, прощайки на мъчителите си. Само такъв мъченик има безусловното право да свидетелствува на Страшния съд и да ходатайства пред Бога за снизождение и прошка, казвайки: аз му простих. Колкото любовта ни към някого е по-силна, толкова сме по-способни да простим, защото споделяме и страданията му като собствени. Чрез любовта ставаме единни с този, когото обичаме и тя ни позволява да споделим не само страданията, но и неговото отношение към страдащите, както и към тези, които са ги причинили.

В подножието на Кръста, Божията майка е постигнала пълно единение със сина си. Скръбта и е подтискала всяка нейна съпротива. Преминала е през всичко заедно с Него – от раждането Му до разпятието. А под кръста на Голгота е преживяла и собствената си смърт. И въпреки всичко преживяно, не бих могъл да си представя Богородица, негодуваща срещу видимата воля на разпъвания Божи Син, който е казал: »Никой не отнема душата Ми, но Аз Сам, от Себе Си я давам«, свидетелства св. Йоан.

Именно духът на това съгласие за изкупителна жертвоготовност тържествува у всеки, присъединил се към Спасителя човек, избрал за свое верую страданията – пътят към съвършенство.

Да споделиш с Христа страданията, разпятието и смъртта Му, означава единствено да ги приемеш без уговорки и да страдаш при всякакви обстоятелства като Мъжа на скърбите, оставяйки безмълвен и смирен като Самия Христос, издигайки се до единение и в живота и в смъртта.

†

ПОМЕН

на 10 август 2007 г. се навършват
18 години

от смъртта на нашият скъп
татко и дядо

Георги Николов Баев

Остави за винаги празнота в
сърцата ни!

Ще пазим вечно спомена за Теб!

От опечалените дъщеря,
зет и внуци

†

ПОМЕН

на 14 март 2007 г. се навършиха
3 години

от смъртта на нашата скъпа
майка и баба

*Недка Атанасова
Недялкова*

Остави за винаги празнота в
сърцата ни!

Ще пазим вечно спомена за Теб!

От опечалените дъщеря,
зет и внуци

Ред на църковните богослужения за месец април 2007

1 април – Връбница – Цветница

10.00 ч. Света божествена
златоустова литургия

5 април – Велики четвъртък

10.00 ч. Света божествена василева
литургия и велик маслосвет
18.00 ч. Последование на 12
свангелия

6 април – Велики петък

18.00 ч. Опело Христово с изнасяне
на плащаницата

7 април – Възкресение Христово, Пасха

23.30 ч. Света божествена литургия

8 април – Възкресение Христово, Пасха

10.00 ч. Света божествена литургия

15 април – Втора неделя след Пасха – Томина

10.00 ч. Света божествена литургия

22 април – Трета неделя след пасха – на св. Мироносици

10.00 ч. Света божествена литургия

29 април – Четвърта неделя след пасха – на Разслабления

10.00 ч. Света божествена литургия

Istentiszteleti rend a budapesti Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Pravoszláv Templomban 2007 áprilisában

április 01. – Virágvasárnap

10.00 óra Aranyszájú Szent János
liturgiája

április 05. – Nagycsütörtök

10.00 óra Olajszentelés, Szent Vaszil
liturgiája

18.30 óra Az Úr kinszenvedéseinek
emlékezete (12 Evangélium)

április 06. – Nagypéntek

18.30 óra Krisztus siratása, Sírlepel
kihazatala

április 07. – Húsvét, Krisztus feltámadása

23.30 óra Éjféλι istentisztelet

április 08. – Húsvét, Krisztus feltámadása

10.00 óra Szent liturgia

április 15. – Húsvét utáni második vasárnap

10.00 óra Szent liturgia

április 22. – Húsvét utáni harmadik vasárnap

10.00 óra Szent liturgia

április 29. – Húsvét utáni negyedik vasárnap

10.00 óra Szent liturgia

Патронен празник на Българо-унгарското средно езиково училище »Христо Ботев«

А. ПЕТРОВА

учител по български език и литература

Тази година се навършват 89 години от създаването на българското училище в Будапеща. Годишнината се отбеляза тържествено на 23 февруари. Началото на празника бе поставено с поклонение пред паметника на поета и революционера Христо Ботев в двора на Българския културен дом.

По-късно в сградата на училището се състоя тържествен концерт. На него присъстваха важни гости от посолството и институциите на българската общност. Директорът на училището – г-жа Емилия Атанасова – произнесе тържествено слово. В него тя заяви гордостта на учениците и учителите, че учат и работят в училището, което носи името на великия българин.

А за гордостта трябва да е жива паметта ни за героя. Затова ученици от 12 клас пропомниха факти от фамилната история на семейство Ботеви с литературно-исторически очерк. На фона на мултимедия звучаха стиховете на гениалния поет. По време на концерта зрителите чува и изпълнения на пиано, видяха прекрасното северняшко българско хоро, подготвено от 10 и подготвителен клас. Особено оживление предизвикаха изпълненията на децата от детската градина.

Учениците от училището изявиха своите таланти и като художници и литератори. Във фойето беше уредена изложба от рисунки. Бяха наградени учениците, спечелили награди в конкурса за есе »Моята Европа«. Тези прояви доказаха, че възпитаниците на училището притежават национално чувство, а и самочувствие на граждани на Европа.

Az iskola névadójának ünnepe

A budapesti Hriszto Botev Általános Iskola és Gimnázium fennállásának 89. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségre február 23-án került sor. Az ünnepséget megelőző napon az iskola tanulói és tanárai megkoszorúzták Hriszto Botev szobrát a Bolgár Művelődési Ház udvarán.

Az iskola épületében megtartott ünnepségre sok vendég érkezett a budapesti Bolgár Nagykövetségről és a magyarországi bolgárok különböző intézményeiből. Az iskola igazgatója, Emilia Atanaszova asszony ünnepi beszédében kiemelte, hogy az iskola diákjai és tanárai büszkék arra, hogy iskolájuk a nagy bolgár költő nevét viseli.

A 12. osztályos tanulók egy multimédiás irodalmi-történelmi műsor keretében felidéztek a Botev család életének néhány mozzanatát, és előadták a zseniális költő több versét. Ezután a nézők zongoradarabokat hallhattak és bolgár néptáncokat nézhettek meg, majd a legkisebbek, az óvodások műsora hozta lázba a közönséget.

Az ünnepség végén az iskola igazgatója átadta a díjakat a különböző iskolai versenyek nyerteseinek.

Етнографски клуб: кукерски маски и мартеници

Етнографският клуб имаше две сбирки през януари и февруари, на които участниците се научиха да изработват кукерски маски и мартенички. Занятията протичат при голям интерес, поради което февруарското занятие на 28 февруари бе проведено в две части – следобед в БУСЕУ »Христо Ботев« и от шест вечерта в Българския културен дом. Организаторите подариха на децата от училището сборника с българска литература за деца »Жива вода« (издание на фондация Прокола булгарика), след което в продължение на няколко часа изработваха мартеници заедно с децата от училището. Занятието в културния дом също събра заедно деца и възрастни от различни поколения, които заедно се потопиха в една традиция, която е така жива и днес.

Néprajzi Klub: busóálarc és martenica

A Néprajzi Klub keretein belül januárban busóálarcot, februárban pedig martenicát készíthettek az érdeklődők. A foglalkozásokat nagy érdeklődés kíséri, ezért a februári rendezvény két részben zajlott le – kora délután a bolgár iskolában, este 6 órától pedig a Bolgár Művelődési Házban. A szervezők a Pro Schola Bulgarica által kiadott

Трети март – празнична прослава на свободата ни

Д. БОГДАНОВА

учител по български език и литература

»Първото предпролетно дихание на възкръсващия живот в природата идва в българската душа с мисълта за древните езически вярвания в прераждащата се сила на духа, свързани с 1 март, и националната дълбока почит към 3 март – Освобождението на България от османско владичество.

Всяка година белият и червеният символен цвят на мартениците, носещи пожелание за здраве и успех на най-близките ни, се с лива с друг символен знак – на националния трибагренник, издигнат над духа на България в миговете на празнична прослава на свободата ни. В него е събрана мъдростта на миналото и вярата в бъдещето, но винаги на 3 март осъзнаваме стойностите на настоящето. То е нашият живот, в който празниците на духа са съкровени мигове на среща с паметта на живелите преди нас, с тяхната голяма мечта – Освобождението на родната земя.

Мисълта за Освобождението на България винаги ни връща към онзи паметен 3 март на 1878 година,

когато в Сан Стефано късчето българска земя отново е вписано на картата на Балканския полуостров като свободна и независима държава. Започва летоброенето на свободния български дух!»

С Химна на България и тези думи започна тържеството в чест на Националния празник в БУСЕУ »Христо Ботев«. Съвсем естествено на този ден прозвуча одата »Опълченците на Шипка« (»Епопея на забравените«, Иван Вазов), защото именно от онзи, див, чутовен връх – »на безсмъртен подвиг паметник огромен« – опълченците съзират свободата.

Летописецът на националните ни съдбини Иван Вазов, убеден, че »възпоминанието на великото никога не е безследствено«, написва »Епопея на забравените«, за да призове съвременниците си да се замислят над недалечното минало:

»Паметниците не са толкова за умрелите, които са си издигнали паметник неръкотворен и безсмъртен с делата си, колкото за живите, за да развият и укрепват в тях ония доблестни чувства, които дават правото на един народ да живее.«

A felszabadulás ünnepe

A nemzeti ünnep alkalmából tartott megemlékezés a bolgár himnusz hangjaival kezdődött a Hriszto Botev Bolgár-Magyar Általános Iskola és Gimnáziumban. Bebrevszki Beáta és Dimitar Uzunov mondta el az ünnepi köszöntőt, majd Monika Miladinova, Pavlin Szlavcsev és Marinov János előadásában a felszabadulás ünnepéhez kapcsolódó versek hangzottak el.

az *Élő víz* című bolgár irodalmi antológiával kedveskedtek a bolgár iskolában tanuló gyerekeknek, akik nagy lelkesedéssel és ügyességgel gyártották a szebbnél-szebb martenicákat. Az esti foglalkozásra is sok fiatal és felnőtt jött el, hogy együtt ápolják a máig is élő ősi hagyományt.

България вече се рекламира по Си Ен Ен

45-секунден клип за България се върти по Си Ен Ен от 5 март. Посланието му е »Отворени врати към отворени сърца«. Той показва страната ни като целогодишна туристическа дестинация с културно-историческо наследство и възможности за нови форми на туризъм като спа и голф. Ще бъде излъчен 260 пъти до 18 ноември за по 2 седмици през март, юни и ноември. Периодите са подбрани така, че да съвпаднат с големите туристически изложения по света.

Само пазарът ще определя таксите за ВУЗ

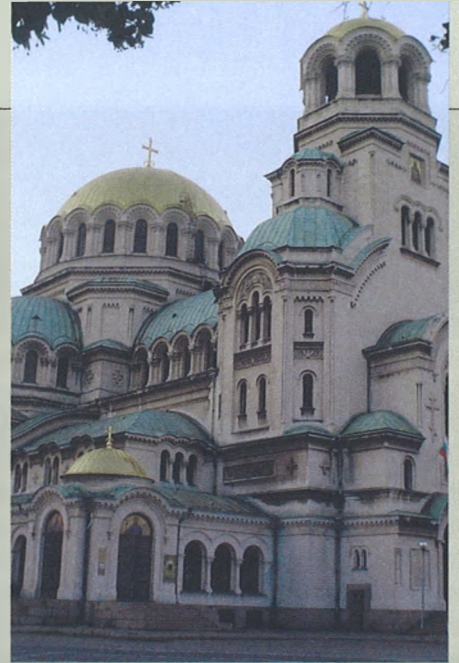
Таксите за обучение във висшите училища за студентите извън държавната поръчка ще скочат драстично наесен, тъй като вузовете ще ги определят сами.

»Те не трябва да надхвърлят размера на издръжката на един студент«, предложи министър Даниел Вълчев на заседание на парламентар-

ната комисия по образование и наука. Това означава, че на практика само пазарът ще определя сумите за обучение. Според министъра повечето университети няма да стигнат до максимално допустимия размер, тъй като няма да има студенти, които да плащат толкова скъпо. Ако парламентът приеме предложението, най-засегнати ще са студентите по медицина и по изкуствата. Бъдещите лекари ще плащат 4600 лв. годишно, а за изкуствата сумата може да достигне 3710 лв. Студентите, които са заварено положение, ще останат на старите такси.

Чужденците на ограничителен режим за собствеността

Чужденците преминават от сегашната пълна забрана да придобиват право на собственост у нас на ограничителен режим. Промените са заложили в Закона за собствеността, който предвижда забраната за придобиване на земя от чужденци да бъде заместена с принципна допустимост при условията на международен договор. Предвиждат се

три основни хипотези за придобиване на право на собственост на гори и земи – от чужденци или фирми от ЕС, от лица от трети страни и при наследяване.

Вчера в пленарна зала бе вкарано предложение да падне ветото за придобиване на собственост от чужденци върху гори и земи, които попадат в защитени територии. Изрично обаче се изключват земите от териториите с най-висок статут на защита, които са изключителна държавна собственост.

Запазва се ограничението за придобиване на земя за второ жилище от граждани на общността, които не пребивават постоянно в страната. Това съответства с преходните мерки в договора за присъединяване на България към Евросъюза.

Csak a piac határozza meg a felsőoktatási tandíjat

Ősztől drasztikusan emelkedni fog a nem állami képzésben részt vevő egyetemisták és a főiskolások tandíja, miután minden felsőoktatási intézmény maga határozza majd meg azt. A legtöbbit a leendő orvosok fogják fizetni, évi 4600 levát, a művészeti oktatásért pedig egy évre 3710 leva lesz a tandíj. Azok a hallgatók, akik már megkezdtek a tanulmányaikat, a tandíjuk ugyanannyi marad, mint idén.

3-4 hónap múlva megszűnhet a zöld-kártya ellenőrzése

3-4 hónap múlva megszűnhet a kötelező felelősségbiztosítás ellenőrzése az EU-ba utazó bolgár autósoknak, ugyanis Nagy-Britannia végre aláírta a többoldalú egyezményt Bulgáriára és Romániára. Az egyezmény hatályba lépése után az EU, valamint Andorra, Horvátország, Liechtenstein, Norvégia és Svájc területén közúti balesetet szenvedett bolgárok Bulgáriában is kérhetik a kár megtérítését a rendőrségi jegyzőkönyvvel.

Bulgária a CNN csatornán reklámozza magát

Március 5. óta megy a CNN-en a Bulgáriáról szóló 45 másodperces klip, amelynek mottója: „Nyitott kapuk a nyitott szívekhez”. A klip olyan kulturális-történelmi örökséggel rendelkező turisztikai célpontként mutatja be Bulgáriát, amely egész évben várja a látogatókat és amelyben lehetőség van a turizmus új formáira is.

Армията ще лови военни с танци и театър

Проблемът с набирането на професионални войници за Българската армия принуди военното министерство да премине към нестандартни начини за привличане на момчета и момичета.

Един от козовете на армията да завърти главата на младите е Ансамбълът на Българската армия, който ще изнесе 10 безплатни концерта в различни градове на страната. Безплатните представления на театър »Българска армия« също целят да убедят българите да се запишат в редиците на армията. Планирани са още 84 информационни борси, сформирани са 14 мобилни екипа, предстои провеждането на 60 изнесени приемни, 50 дни на отворени врати в подделенията.

Министерството на отбраната вече даде 20 000 лв. за рекламен клип, който се върти по националната телевизия. В началото на годината МО поръча на независимата социологическа агенция »Медиана« да проучи какъв процент от младите знаят, че армията набира кадри. Оказа се, че едва една трета от запитаните бяха чували за това, независимо че арми-

ята разполага с над 50 военни клубове в страната, Военна телевизия и вестник.

Граничните проверки за »Зелена карта« отпадат до 3-4 месеца

Задължителните проверки на границите за това дали българските шофьори, които пътуват в ЕС, имат сключена »Гражданска отговорност«, ще отпаднат след 3-4 месеца. След като дълго време се дърпаше, Великобритания най-сетне подписа многостранния гаранционен договор за България и Румъния, съобщиха от Националното бюро на българските автомобилни застрахователи. След влизането в сила на договора българите, които са потърпевши от пътни произшествия на територията на ЕС, както и Андора, Хърватия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария, ще могат да търсят компенсация и в България. Това ще става пред Националното бюро в София с представяне на полицейския протокол за произшествието. Сега български гражданин, който е виновен за произшествие в Европа,

трябва да се обърне към представителя на своя застраховател в съответната държава. Ако пък е потърпевш, трябва да търси застрахователя на виновния шофьор.

Пробните матури ще се проведат

в 179 паралелки от 49 училища. Пробните зрелостни изпити ще са на 23 април по български език и литература и на 26 април по предмет по избор. Те започват в 9.00 часа и са с продължителност 4 часа. Матурата по български език и литература включва 40 тестови въпроса и създаване на текст, свързан с творба или с откъс от нея. По закон догодина трябва да има задължителни матури по български език и литература и по предмет по избор. На пробните матури ще се явят около 4000 единадесетокласници, което е малко над 5% от целия випуск. Резултатите от изпитите няма да влияят на успеха на учениците. Примерни варианти на тестове са публикувани на сайта на министерството – www.mon.bg.

Aranyéremmel búcsúzott a versenyzéstől a Denkova, Sztaviszkij duó

А болгар Albena Denkova, Makszim Sztaviszkij jégtáncoktós megvédte világbajnoki címét Tokióban. Nem volt könnyű dolguk, hiszen úgy érkeztek Tokióba, hogy a varsói Európa-bajnokságon csak bronzérmesek lettek, de sikerült nekik a bravúr, így kétszeres világbajnokként vonulhatnak vissza.

A hadsereg tánccal és színházzal toboroz

A hivatásos katonák toborzásának a nehézsége arra készíti a болгар Honvédelmi Minisztériumot, hogy szokatlan módon próbálja a hadsereghez csábítani a fiatalokat. Az egyik ilyen kezdeményezés az, hogy a Болгар Hadsereg Népi Együttese az ország különböző városaiban 10 ingyenes koncertet ad. A Болгар Hadsereg Színházának ingyenes előadásai is azt a célt szolgálják, hogy a болгарок jelentkezzenek a hadseregbe.

Terveznek ezen kívül 84 információs börzét, kialakítottak 14 mobil csapatot, lesz 60 bemutatófelvételi és 50 nyílt

nap a különböző alakulatoknál. A minisztérium 20 000 levéért reklámklipet is készített, amelyet már sugároz a болгар televízió.

Próbaérettségire

49 iskola 179 osztályában kerül sor idén. Április 23-án болгар nyelv és irodalomból, április 26-án pedig egy szabadon választott tantárgyból tesz próbaérettségit a mintegy 4000 tizenegyedik osztályos tanuló. A vizsga eredménye nem számít bele a tanuló év végi osztályzatába. Jövőre már kötelező lesz az érettségi болгар nyelv és irodalomból és egy szabadon választott tantárgyból.

Сметка

българска народна приказка

Един шоп с бял кожух и свишки цървули отивал в града на пазар. На рамо той носел тояга, а на тоягата кошница с яйца. Вървял по пътя и си приказвал високо:

– В кошницата има сто яйца. Ако ги продам по лев, ще получа сто лева. Ако ги продам по два лева, ще ми се съберат двеста. От пазара за тези пари ще си купя едно женско прасе. Ще го храня, ще си го гледам като писано яйце. То ще ми опраси дванайсет прасета. Като пораснат и те, ще почнат да се прасят, додето дворът ми се напълни с големи-големи свине. Ще ги откарам на пазара и ще ги продам. С получените пари ще си купя един хранен кон и нови дрехи – не ти е работа. Ще се пременя, ще яхна коня и все край къщата на Гана хубавицата ще се разхождам. Ще ме види Гана хубавица и ще рече: »Искам оня, дето е на коня«. Ще се оженим и тя ще ми роди едно момче – Богданчо. Ще отида на пазар, ще му купя ябълки и като се върна вкъщи, Богданчо

ще се затече да ме посрещне: »Тате, какво ми носиш?« Аз ще протегна ръка да го прегърна: »Ела ми, сине, ела, Богданчо, тате да ти даде една ябълка!«

И както бил много занесен, шопът протегнал ръце, изпуснал тоягата и кошницата с яйцата паднала на земята. Яйцата се строшили до ед-

но. Навел се злочестият шоп над кошницата и почнал да търси здрави яйца. Край него минал един пътник.

– Побратиме – попитал шопът, – откога вървиш подире ми?

– Откакто почна да печелиш, додето загуби всичко, все подире ти съм вървял – отвърнал пътникът.

Цветница

Цветна Цветница дошла е, гиздава като момиче, обичая всеки знае – с цвете днес да се накичи.

Цветница

Пролет из градини шета. Буди нарциси, иглики, и зюмбюли, и лалета, теменужки ведролики.

И благовестят камбани:
– Цветница е, с китка цвете, в Божи храмове събрани, Богу днес се помолете.

Лазаруване

Заспало е детенце в позлатена люлчица, мама му го будеше:
– Стани, стани, детенце, та погледай Лазара, какъв иде отдолу – бели поли развява, с жълти чехли потропва. Стани, стани, детенце, стани дири Лазара. Ходи мома за вода, Ой, Лазаре, Лазаре, С вита, крива кобилца, със ковани ведрици. Ходила е, иде си – Насреща й Лазара шити поли размята, бели риди премята. Дари, моме, Лазара. Ой, Лазаре, Лазаре.

Петко Р. Славейков

Великден

Христос възкръсна!
Из гроба тъмни той мрака пръсна: пред нас да съмне.

Мъжът, детето сега се радват, играй небето, трепери адът.

Да пейм, дружина! Великден днес е! Цял свят почина:

Христос възкресе!
Иван Вазов

Лазаровден

Лазаровден се празнува предпоследната събота преди Великден. В лазаруването участват моми и момичета, които започват да се готвят още от постите, групират се по възраст и по чети. Мома, която не лазарува не може да се момее. В четата има пеячки, шеталици, една от лазарките носи кошница за яйца. На тоя ден на лазарките не се дарява друго освен бели яйца. Обхождат селото в събота от обяд и неделя до обяд, като влизат във всяка къща, пеят песен за всеки член от семейството. Има песни за мома, момък, момиче, дете, булка, домакин, овчар, орач и т.н.

Цветница, Връбница

Цветница се пада в неделята след Лазаровден, една седмица преди Великден и е един от най-хубавите пролетни празници. Посветена е на тържественото посрещане на Исус Христос в Йерусалим с маслинови и лаврови клонки. Затова на този ден всички отиват на празничната църковна литургия с върбови клонки, китки от здравец и други пролетни цветя. След като свещеникът освети върбовите венчета, те се отнасят вкъщи и се поставят пред домашната икона. С тях жени-

те баят против уроки и болести. Често когато през летните месеци загърми и завали град, те изнасят върбовите венчета на двора и изричайки магически заклинания, гледат през тях облака, за да се разнесе той надалеч.

Великден, Възкресение Христово

Датата на този най-голям и тържествен православен празник се определя всяка година съобразно лунния календар. Великден зависи от първото пълнолуние след деня на пролетното равноденствие.

Великден се празнува три дни. Първият е винаги неделя, когато всички отиват на тържествена църковна служба. Свещта, която са държали там се отнася запалена вкъщи. Всички се чукат с боядисаните яйца. Чието излезе най-силно, той ще е най-здрав през годината. На празника младоженци ходят у кумовете, у родителите на булката, като носят боядисани яйца или шарени перашки и великденски краваи и също получават от домакините.

Момите, които са кумичили, отиват в дома на кумицата също с червени

яйца. Всяка мома ще се облече празнично: с наниз, с венец, закитена и ще иска прошка от кумицата. Идва ред на обичая »люленки«. След обяд всички отиват на място, където има високо дърво и връзват люлка. Тук сега са дошли и момците. Всеки гледа да се люлее за да се предпази от змейове и болести.

Вторият ден на Великден се нарича още »разтурни понеделник«, свързан с обичая »размятване на яйца« за предпазване от градушка и за плодородие. Момите и момците застават на някоя поляна и търкалят червени яйца помежду си.

Поздравът »Христос воскресе« се спазва 40 дни.

Седмицата след Великден се нарича Томина неделя.

Това е първата седмица след Великден и поставя завършека на Великденския празничен цикъл. Тази седмица се нарича празна заради забраната да се работи каквото и да е.

Празникът е свързан с първите появи на Христос сред учениците му. Когато мълвата за изчезването на тялото на Христос се разпространила само апостол Тома не повярвал. На осмия ден след възкръсването си сам Исус му се явил и го накарал да се убеди в истината. Оттогава остава израза »Тома неверни«, а денят е наречен Томина неделя.

Великденски козунак

Продукти: 1 кг брашно, 30-40 г прясна мая, 8 яйца, 1 жълтък, 300 мл прясно мляко, 300 г захар, щипка сол, 150 г краве масло, настърганата кора на 1 лимон, 2 ванилии, 50 г бадеми, обелени.

Приготвяне: Необходимо е всички продукти да бъдат предварително позатопени и помесението, в което ще се меси тестото и ще втаса, да бъде топло и да няма въздушни течения в него. Подгрейте млякото до 30-35 градуса. Разбъркайте маята с малко топло мляко (2-3 с.л.) и 2-3 с.л. брашно, 1 с.л. захар за да се получи гъста кашлица. Покрийте с кърпа и оставете на топло да втаса (шупне). Брашното се пресява два пъти в предварително затоплен съд (по този начин ще влезе повече въздух в него). Сложете брашното в голяма купа, направете

кладенче в средата, прибавете леко разбитите яйца, захарта, лимоновата кора, ванилията, малко сол, 100 г разтопено масло. Омесете гладко тесто, като при месенето ръцете се потапят постоянно в мазнината. Когато в тестото се получат мехурчета, го оставете в купа намазана с масло и покрита с кърпа на топло (при температура 28-30 градуса) за около 2 часа докато увеличи двойно обема си. Отново се омесва тестото, като се добавя останалата част от маслото и отново се оставя да втаса при същите условия. Може да оформите козунака – плетен с 2,3 или 4 рула или да изпечете във форма. След оформяне и поредно втасване се намазва с разбито с малко вода жълтък и се поръсва с нарязаните на люспи бадеми или едра кристална захар и се пече в обилно намазана с мазнина тава в продължение на 40-45 минути при температура 180 градуса.

Програмата

Български културен дом

●● Program

Bolgár Művelődési Ház

месец април 2007 г.

●● 2007. április

- 11, сряда 18.30 **Литературно кафене** – кафе с автограф
Среща с българската писателка Теодора Димова по случай участието ѝ на Международния панаир на книгата в Будапеща и представяне на романа ѝ »Майки«
В рамките на Международния панаир на книгата Теодора Димова ще участва в разговор за съвременния роман на 15 април, неделя, от 14.00 ч. в Будапещенския конгресен център.
- 18, сряда 18.00 **Кино клуб** – »Лачените обувки на незнайния воин«
режисьор Рангел Вълчанов.
Главният герой /самият режисьор/ неусетно се връща към спомените от детството си. През очите на седемгодишното момче Моне виждаме света и то ни изправя пред изконни въпроси на битието. Кой сме? Откъде идваме? Кое у нас е смърт и кое безсмъртие?
А този свят не е направен, за да бъде съзерцаван, а за да ни грабне и увлече в себе си... В него хората орат и жънат, женят се и умират, играят като децата си и плачат само от умиление. Те намират думи за всички събития, за да ги огласят в песента. 80 мин.
- 25, сряда 18.00 **Творчески клуб**
-
- 11., szerda 18.30 **Irodalmi Kávéház** – Kávé autogrammal Találkozó Teodora Dimova íróval és Az anyák c. könyvének bemutatása.
A Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál keretében április 15-én, vasárnap, 14.00 órakor Teodora Dimova részt vesz a modern regényről tartandó beszélgetésen.
- 21., szerda 18.00 **Filmklub** (Lacsenite obuvki na neznajnia voin)
28., szerda 18.00 **Alkotók Klubja**

Állandó programok

kedd, 17.00
bolgárnépdal-oktatás

szerda 17.30
a Zornica Hagyomány-
őrző Csoport próbája

péntek 17.00
Roszica Néptánc-
együttes próbája

**minden hónap
első szerdája, 10.00**
Nyugdíjasklub

- 2, сряда 17.00 **Театрално ателие** Малко театро
- 9, сряда 18.00 **Кино клуб** – »Дело 205/1913 П. К. Яворов«
- 16, сряда 18.00 **Творчески клуб**
- 20, неделя 10.00 Ден на славянската писменост и българската култура (хълма Сечени)
- 23, сряда 18.00 **Литературно кафене** – кафе с автограф
Премиера на книгата на Кристина Хаджипеткова »Поли«
- 30, сряда 18.00 **Етнографски клуб**
- 2., szerda 17.00 **Malko Teatro Színházi Műhely**
- 9., szerda 18.00 **Filmklub**
- 16., szerda 18.00 **Alkotók Klubja**
- 20 vasárnap 10.00 A szláv írásbeliség és a bolgár kultúra napja (Széchenyi-hegy)
- 23., szerda 18.00 **Irodalmi Kávéház** – Kávé autogrammal
Hadzsipetkova Krisztina Poli c. könyvének bemutatója
- 30., szerda 18.00 **Néprajzi Klub**

важни адреси

●● közérdekű címek

Magyarországi Bolgárok
Egyesülete
1097 Bp., Vágóhid u. 62.
tel.: 216-6560

Bolgár Országos
Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4210

Fővárosi Bolgár
Önkormányzat
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4211

Bolgár Köztársaság
Nagykövetsége
1062 Bp., Andrassy út 115.
tel.: 322-0836, 322-0824

Szent Cirill és Szent Metód
Bolgár Pravoszláv Templom
1097 Bp., Vágóhid u. 15.
tel.: 215-0039

Bolgár Nyelvtanító
Kisebbségi Iskola
1093 Budapest, Lónyay u. 41.
tel.: 216-4210

Bolgár Kulturális Intézet
1061 Bp., Andrassy út 14.
tel.: 269-4246

Hriszto Botev Bolgár-Magyar
Általános Iskola és
Gimnázium
1062 Budapest, Bajza u. 44.
tel.: 474-0536, 474-0537

Carevec Étterem
1097 Bp., Vágóhid u. 62.
tel.: 216-1797

Hotel Rila
1097 Bp., Vágóhid u. 62.
tel.: 216-1621